

Datum: 2026-09-16
Diarie nr: 2025-367
Beteckning: Upplo 1:1
Handläggare: Malin Karlsson
Direktnr: 0322-61 72 84
Epost: Malin.Karlsson2@alingsas.se

Mark- och miljödomstolen

Yttrande avseende kompletteringsförfrågan gällande ansökan om tillstånd för deponi för icke-farligt och farligt avfall på fastigheten Upplo 1:1 i Alingsås kommun

Mål nr M 3303-26

Förvaltningens yttrande

Miljöenheten lämnar följande synpunkter avseende behov av komplettering av ansökan:

Ytvatten

I ansökan har bedömning av verksamhetens påverkan på Lobäcken framförallt gjorts genom en beräkning av påverkan på bäckens statusklassning kopplat till miljökvalitetsnormer. Beräkningen har gjorts för en punkt i Lobäcken ungefär halvvägs mellan utsläppspunkt och bäckens mynning i Anten. Haltbidraget från verksamheten har beräknats utifrån de utsläppsbegränsningar som Samgräv AB har angett som villkorsförslag. Villkorsförslaget gäller årsmedelvärden för utsläpp till ytvatten för respektive parameter.

Miljöenheten anser att verksamhetens påverkan på ytvatten behöver utredas ytterligare. Sökande har i biotopkarteringen visat att det finns skyddsvärden i Lobäcken även uppströms den punkt där påverkan på statusklassning beräknats. Utredningen behöver visa vilken påverkan utsläpp från verksamheten kan ha i dessa delar av bäcken eftersom haltbidraget där kommer att vara högre. Även delar av det grävda dike som leder vatten till Lobäcken har delvis samma karaktär som bäcken och verkar användas som dricksvattenkälla för vilda djur.

Klorid finns inte med i miljökonsekvensbeskrivningen i avsnittet om ämnen från muddermassor. Om marina muddermassor ska tas emot anser miljöenheten att påverkan på yt- och grundvatten från klorid ska utredas och villkorsförslag avseende kloridhalt i utgående vatten läggas till.

Miljöenheten kan inte se att det tagits hänsyn till den kumulativa effekten när påverkan på Lobäcken bedömts. Det finns flera andra verksamheter i närheten med befintliga tillstånd för miljöfarlig verksamhet, men som i dagsläget inte utnyttjar tillstånden fullt ut. Miljöenheten anser att den kumulativa effekten ska beräknas utifrån dessa verksamheters påverkan på Lobäcken när verksamheterna är i full drift.

En reglering av årsmedelvärden medför att det tillfälligt får förekomma högre utsläppsvärden från verksamheten. Miljöenheten anser att påverkan från dessa

tillfälligt högre halter ska utredas och att det utifrån en sådan bedömning ska föreslås stoppvärden som inte får överskridas.

I ansökan beskrivs att reningen av lakvatten kan anpassas efter lakvattnets sammansättning och att pfas-rening eller annan ytterligare rening kan läggas till vid behov. Miljöenheten önskar en beskrivning av hur detta ska genomföras i praktiken så att ett utökat reningsbehov fångas upp innan utsläpp till Lobäcken skett. Miljöenheten anser också att det behöver bedömas om det förväntas förekomma föroreningar som kan påverka reningsanläggningens funktion och hur dessa i så fall ska hanteras.

Dag- och lakvattendamm har dimensionerats utifrån ett 10-årsregn med klimatfaktor 1,25 och sökande har bedömt att det inte finns några samhällsviktiga verksamheter, vägar eller annat som riskerar att översvämmas till följd av ansökt verksamhet. Miljöenheten anser dock att det behöver utredas hur verksamheten i sig påverkas av skyfall motsvarande ett 100-årsregn avseende risk för förorenings-spridning och bräddning av dammar. Det behöver också utredas om det finns tillräcklig magasineringskapacitet för omhändertagande av släckvatten vid en brand.

Ett utökat magasineringsbehov eller andra försiktighetsåtgärder kan också bli aktuellt vid driftstörningar i reningsverket, strömavbrott, underhållsåtgärder eller vid behov av utökad rening av större mängd vatten. Miljöenheten anser att verksamhetens riskbedömning behöver omfatta beskrivning av hur sådana förhållanden som inte ingår i den ordinarie driften ska hanteras avseende magasineringskapacitet och skyddsåtgärder för utsläpp till vatten.

Grundvatten

Miljöenheten har under samrådet uppmärksammat verksamheten på att den planerade deponin ligger nära grundvattenmagasinet 204700023. Avrinning från verksamheten är mot grundvattenmagasinet och utsläppspunkten samt det dike som leder vattnet från verksamheten mot Lobäcken ligger ovanför magasinet.

I miljökonsekvensbeskrivningen nämns grundvattenmagasin 204700023 men det finns inte med i den hydrogeologiska utredningen. I utredningen nämns dock som rekommendation att deponin behöver konstrueras och placeras så att delar där isälvs-material finns beaktas och skyddas. Miljöenheten anser att det fortfarande kvarstår att visa att verksamheten inte riskerar att påverka grundvattenmagasin 204700023.

I den hydrogeologiska utredningen rekommenderas också att en brunnsinventering inom kringliggande fastigheter görs för att få information om var det finns enskilda brunnar och vilken typ dessa är. Miljöenheten ser att det finns behov av en sådan inventering även om verksamheten, vid bedömning av grundvattenpåverkan, antagit att närmaste brunn finns vid närmaste fastighet.

Miljöenheten kan inte heller se att rekommendationen från den hydrogeologiska utredningen om fler manuella lodningar för att undersöka naturliga variationer i grundvattennivå har blivit utförd.

Ekologi

I den hydrogeologiska utredningen anges att grund- och ytvattenströmningen i området i stort följer topografin mot Duvereds mosse. Miljökonsekvensbeskrivningen

anger samtidigt att verksamheten kan medföra en förändring av vattenbalansen mellan delavrinningsområdena.

Duvereds mosse, Store Mosse och Lärkemossen ingår i ett större myrkomplex med höga naturvärden, där hydrologin utgör en viktig del av de ekologiska förutsättningarna. Miljökonsekvensbeskrivningen bedömer att verksamheten inte kommer att medföra negativ påverkan på Store Mosse och Lärkemossen genom minskad tillrinning. Miljöenheten anser att underlaget behöver kompletteras med ett tydligare underlag för denna bedömning, särskilt avseende hur den förändrade vattenbalansen förhåller sig till våtmarkernas hydrologiska förutsättningar.

Luft

I miljökonsekvensbeskrivningen anges att utsläpp till luft kommer ske genom externa och interna transporter samt genom damning från vissa moment. Har verksamheten bedömt att det inte kommer ske några utsläpp till luft från pyrolys samt från eventuella massor förorenade med flyktiga ämnen?

Trafik

I trafikutredningen förutsätts det att transporterna till och från deponin inte kommer att trafikera väg 2033 österut. Vid transport från deponin till E20 norrut är den kortaste vägen att köra österut på 2033 mot Fåglum och vidare till E20. Miljöenheten anser därför att sökande behöver beskriva hur man säkerställer att transporter till och från deponin endast använder vägen västerut från deponin alternativt genomföra trafikutredning för hela väg 2033.

I trafikutredningen dras slutsatsen att oskyddade trafikanter som rör sig utmed väg 2033 kan komma att uppleva att den tunga lastbilstrafiken ökar markant och man konstaterar att de behöver dela den smala vägbanan med övrig trafik. Miljöenheten bedömer att det i ansökan inte är tillräckligt utrett vilka trafiksäkerhetshöjande åtgärder som skulle kunna minska risken för oskyddade trafikanter.

Vid uträkning av framtida intensitet av lastbilstransporter till anläggningen har det tagits hänsyn till att vissa timmar är mer trafikintensiva. Miljöenheten bedömer att det också behöver redovisas om transporter förväntas vara ojämnt fördelade över året och utifrån det beräkna högsta trafikintensitet.

Miljöenheten anser även fortsatt att påverkan från ökad trafik genom samhällena Magra och Sollebrunn behöver bedömas.

Lokaliseringsutredning

Det framgår inte i lokaliseringsutredningen hur de 5 olika alternativen har valts ut, utöver väldigt generella avgränsningskriterier. Två av de alternativa platserna ligger inom vattenskyddsområden och ett angränsar till ett vattenskyddsområde. De förutsättningarna borde innebära att platsen inte är ett relevant förslag för deponiverksamhet.

Miljöenheten undrar även om verksamheten inför utredningen har studerat översiktsplaner för kommunerna inom 100 km avstånd från Göteborg, för att se om det finns platser utpekade för sådan verksamhet. Miljöenheten skulle vilja se ett förtydligande över hur alternativa platser valts ut för lokaliseringsutredningen samt att andra mer likvärdiga alternativ jämförs med föreslagen plats i Upplo.

Verksamhetsbeskrivning

I ansökan har det angetts att flytande avfall från efterbehandling av jord och grundvatten ska tas emot och deponeras, avfallskod 19 13 07* samt 19 13 08. Eftersom flytande avfall inte får deponeras enligt 8 § punkt 1 i förordning (2001:512) om deponering av avfall, anser miljöenheten att verksamheten behöver beskriva hur och var de ska hantera och behandla det flytande avfallet de tar emot.

Miljöenheten förstår ansökan som att invägning och mottagningskontroll kommer att ske på samma plats som befintlig inert deponi. Miljöenheten anser att det behöver göras en riskbedömning för gemensam inpassage avseende bland annat mottagningsrutiner eller risk för feltippning.

Landskapsbild

Miljöenheten önskar att ansökan kompletteras med visualiseringar av deponin för att kunna bedöma påverkan på landskapsbilden.

För miljöenheten

Malin Karlsson
Miljöskyddsinspektör

Sanna Olsson
Kommunekolog